

folclorice, fiind enumerate și elementele unicate realizate în domeniul industriei, agriculturii sau urbanizării actuale. Salutând realul talent al creatorilor populari din județul Olt, în opera cărora tradiția este reunită cu actualitatea, s-a făcut recomandarea de a stimula perpetua accesibilitate a artei populare, printr-o elaborare a sa din și pentru viață, artiștii fiind inspirați din înseși obiceiurile străvechi.

Lulind cuvîntul dr. Georgeta Stoica, din partea C.C.E.S. — Direcția muzee, și prezentînd expunerea referitoare la „Limbaajul artei populare” a adus merituose clarificări în ce privește mesajul creatorului popular către marele public, ca mijloc complex de comunicare. Actualmente se constată o tendință de decodificare a mesajului, de interpretare diferită a elementelor folclorice, în funcție de vîrsta categoriilor de informatori. În continuare a făcut o analiză a semnificației portului, a elementelor costumelor tradiționale, ce au căpătat sensul unor distincții sociale. Comunicarea a stabilit în încheiere cele două cerințe acute ale transmiterii artei populare: studiul limbajului tradițional și căutarea unor mijloace adecvate de transmitere către publicul consumator.

Edwiga Formagi, în lucrarea „Integrarea costumului femeiesc oltenesc în tipologia portului popular românesc”, s-a axat pe studiul celor două tipuri de cămașă oltenească ce coexistă, în diverse forme actuale, subliniind legăturile organice care stau la baza țesăturii și croiului acestora. În același context s-a mai vorbit despre alte două elemente vestimentare: catrința și vilnicul, discutînd și aria lor de răspîndire. Interesanta varietate ornamentală și efectele ei, remarcabilul rafinament cromatic al costumelor oltenesci, în care se îmbină o multitudine de motive au fost remarcate și în confecționarea brielor și a fotelor, ca și în bogata găteală, care intrinește cele mai diferite forme.

Deosebit de apreciată a fost comunicarea Sandei Larionescu și a Ioanei Armășescu despre „Țestul din Clmpia Olteniei ca document istorico-etnografic”, ce a urmărit cu minuțiozitate întreaga tehnică de execuție a țestului. În expunere s-au descris operațiile de prelucrare a hamei, cu întreg procesul de specializare pe care-l presupune confecționarea țestului.

Mihai Butoi, directorul Muzeului județean de istorie și etnografie din Slatina, s-a prezentat cu o succintă, dar foarte captivantă comunicare avînd ca temă „Contribuții la vechimea și continuitatea

unor motive ornamentale din județul Olt” — analizînd cele mai frecvente motive utilizate în decorația specifică zonei, respectiv „bradul”, „șarpele” și „calul” (sau „capul de cal”), încercînd o determinare a originii fiecăruia.

Comunicarea lui Marcel Ghigheanu, directorul Muzeului orășenesc Corabia, a venit cu valoroase aprecieri asupra tradiției, semnificației și ornamentației „pieptarului de Romani”, la care găsim combinate vechi motive ornamentale, cum ar fi „melcul” sau „bradul” într-o dispunere ordonată, în care broderia urmează reguli prestabilite.

Vorbînd despre istoria olăritului din această zonă, unde se întîlnește o grupă de ceramică populară nesmălțuită, Silvia Zderciuc, șef de secție la Muzeul de artă populară al R. S. România, a prezentat „Ceramica nesmălțuită din centrele de pe Valea Oltețului”.

Din partea ziarului local „Oltul”, redactorul Eugen Stănescu a prezentat comunicarea „Meșterul în universul spiritual al satului”.

În încheierea sesiunii a fost invitat un creator popular din comuna Icoana, în persoana Elenei Ciucescu, care a făcut cunoscute elementele esențiale ale „Izvoadelor oltenesci în arta cusăturilor” — expunînd pe larg principalele probleme care stau în fața noilor generații de creatori populari.

Sesiunea de comunicări a anunțat, prin cuvîntul conducătorului științific al lucrărilor, Valeriu Boteanu, președintele Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă Olt, constituirea „Asociației folcloriștilor și a creatorilor populari” din județul Olt, prezentînd membrii acesteia, statutul său și perspectivele ce le va avea.

Oferînd și un vernisaj al Expoziției județene de artă populară, organizată la Liceul pedagogic Slatina, Sesiunea de comunicări s-a dovedit meritorie prin calitatea lucrărilor susținute, dovadă o largă participare a multor creatori populari din întreg județul, personal din învățămînt și alți invitați din celelalte județe.

Organizată cu atîtă meticulozitate și dispunînd de un bogat material etnografic specific regiunii, manifestarea științifică a județului Olt poate constitui un prețios exemplu pentru alte acte de cultură asemănătoare.

Discuțiile concluzive ale invitaților din timpul vizitării Muzeului de istorie și etnografie din Slatina au confirmat o dată în plus fructuosul rezultat al acestei întruniri.

Aurora BĂDILĂ

FLORIAN GEORGESCU, PANAIT I. PANAIT, PETRE DACHE, „MUZEUL DE ISTORIE A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI”

Apărută în anul în care Muzeul de istorie a municipiului București sărbătorea o jumătate de secol de la înființare, lucrarea pe care dorim să o prezentăm înmănunchează, succint, realizările unei instituții de mare prestigiu în viața noastră științifică și culturală.

Primul capitol, intitulat „Cinci decenii de activitate”, pe lîngă date interesante relativ la originile

noțiunii de muzeu și vechimea unor unități celebre cuprinde o scurtă istorie a muzeografiei bucureștene, din care nu lipsește prezentarea activității cititorilor Muzeului național din București. Anii de efervescență culturală de după primul război mondial, ani de mare însemnătate pentru viitorul muzeografiei românești, se bucură în economia lucrării de o prezentare atentă.

Istoricul Muzeului Capitalei, înființat în 1921, eveniment salutat cu entuziasm de oameni de cultură ai timpului, este tratat pe larg în paginile volumului. Din documentele publicate care se referă la diferitele etape din existența noii instituții de cultură se desprinde o idee care, credem noi, trebuie subliniată. Și anume, ni se pare important faptul că, de la bun început Muzeul municipal a fost conceput ca o instituție vie, adresată publicului larg, căruia îi pune la îndemână, cu generozitate, numeroase posibilități de informare. Legătura permanentă, dialogul permanent cu vizitatorii, a devenit un principiu în numele căruia își desfășoară activitatea și actualul colectiv.

Cu prilejul deschiderii, la 22 noiembrie 1931, a expoziției Muzeului municipal, dr. George Severeanu sublinia că prin acest act de cultură „se dă cetățenilor posibilitatea de a admira frumosul, de a cunoaște istoria orașului, de a înțea multe din evenimentele petrecute de la cea dintâi așezare pe meleagurile Bucureștilor de astăzi... prin expunerea de obiecte, imagini și documente ce se găsesc în colecțiile muzeului și cari, desigur, că reprezintă elemente necesare dezvoltării culturale a celor dornici de a le studia”.

Creșterea colecțiilor, preocupările principale ale celor care au activat în cadrul colectivului de specialiști, momentele grele prin care a trecut muzeul în anii războiului, perioada de intense eforturi de după război sînt prezentate de autori cu competență și căldură.

Data de 23 ianuarie 1959 a marcat redeschiderea pentru public a Muzeului de istorie a orașului București. „Era pentru prima dată în istoria muzeografiei românești cînd un muzeu prezenta într-o formă științifică istoria comunității omenești de pe un teritoriu dat, din cele mai vechi timpuri pînă în prezent”.

Săpăturile arheologice din ultimii ani, inițiate de instituția bucureșteană, ale căror rezultate au

devenit bun al istoriei noastre, studiarea temeinică a patrimoniului, susținută activitate cultural-educativă, ale cărei rezultate au contribuit la opera de culturalizare a maselor, la formarea unei concepții științifice despre lume și viață, se bucură de întreaga atenție a autorilor.

Al doilea capitol al lucrării prezintă probleme legate de actualul sediu al muzeului, Palatul Șușu, monument de o incontestabilă valoare arhitectonică, înălțat în primele decenii ale secolului XIX, a cărui istorie se încadrează organic în perioada respectivă a istoriei Capitalei.

Tematica Muzeului de istorie a municipiului București, principiile de organizare a expoziției de bază, ca și descrierea unor piese cu valoare deosebită ocupă întregul capitol III, capitolul cu ponderea cea mai mare în economia lucrării.

Din lectura sa se desprinde cu deosebită claritate faptul că muzeul bucureștean, adevărat institut de cercetare, a reușit să aducă, cu deosebire în ultimii ani, completări esențiale pentru istoria Capitalei.

În desfășurarea volumului, a cărui prezentare o încercăm, urmează descrierea colecțiilor (arheologie, numismatică, medalistică, sigilografie, fotografii, documente, hărți și planuri, artă plastică, stampe, gravuri și litografii, mobilier istoric, arme, uniforme, steaguri, costume, obiecte de cult și diverse). O mențiune aparte merită fondul bibliotecii documentare, care cuprinde aproape în întregime literatura privitoare la istoria Bucureștilor.

Ultimul capitol este dedicat trecerii în revistă a unităților subordonate Muzeului de istorie a municipiului București.

Bine structurată tematic, lucrarea de care ne-am ocupat constituie o realizare notabilă, pentru care autorii merită sincere felicitări.

M. DUMITRESCU

„MUZEE CU CARACTER ETNOGRAFIC - SOCIOLOGIC DIN ROMÂNIA”

Volumul „Muzeu cu caracter etnografic-sociologic din România” se recomandă de la sine: o culegere de studii ce prezintă proiectul tematic și stadiul actual de organizare al principalelor muzee etnografice cu expunere în aer liber, din România, cuprinzînd două lucrări introductive despre structura rețelei muzeistic-etnografice naționale, preocupări, realizări și perspective. În completarea acestora, un studiu despre actualitatea problemei rezervațiilor etnografice in situ, metodă complementară organizării muzeelor etnografice, constînd în conservarea (restaurarea și protejarea) monumentelor în mediul lor natural și contribuind, împreună cu prima, la salvarea de la distrugere și dispariția unor veritabile comori de arhitectură, tehnică și artă populară.

Prin problematica sa, volumul răspunde unor cerințe pormite atît din cercul restrîns al specialiștilor din țară și de peste hotare, cît și din cel al mare-

lui public interesat în cunoașterea multiplelor aspecte ale politicii culturale a statului român, de salvare a patrimoniului culturii populare tradiționale.

Editarea integrală bilingvă (limba română și limba engleză) face accesibilă lucrarea în numeroase cercuri interesate și din afara țării noastre, permițînd continuarea dialogului inițiat, cu ocazia simpozionului de la București din anul 1966, între muzele etnografice din România și instituțiile similare din celelalte țări.

Cel mai valoros aport al acestei lucrări credem a fi, înainte de toate, asocierea coordonatei sociologice a fenomenului de cultură tradițională, celei ergologice. Din păcate, deși autorii mai multor lucrări din cuprins relevă acest sistem de analiză a fenomenelor, nici unul nu l-a aprofundează latura sociologică a conținutului expozițiilor muzeale etnografice

* Volum publicat de Muzeul Brukenthal, Sibiu, 1971, cu text paralel în română și engleză, sub auspiciile Academiei de științe sociale și politice a R. S. România și ale Consiliului Culturii și Educației Socialiste.